

Markt op het Gooilandplein?

Reactie van de monumentencommissie op het binnenstadsplan

Op 6 november reageerde de monumentencommissie op het ontwikkelingsplan voor de binnenstad. In dit nummer ontbreekt de ruimte om het advies aan het college van B&W integraal op te nemen. Vandaar enkele opvallende zaken uit de reactie.

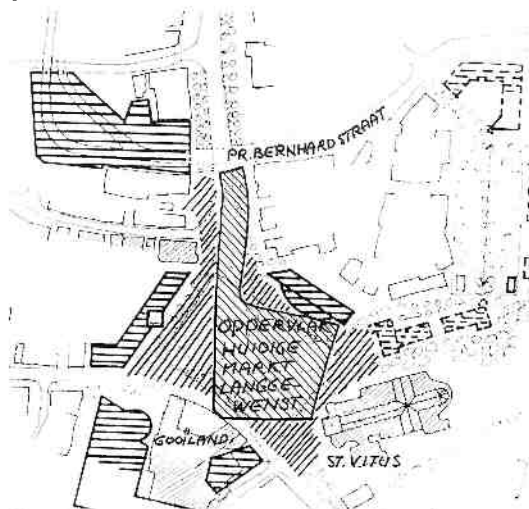
In grote lijnen zijn elementen terug te vinden die ook in de reactie van *Albertus Perk* en *Hilversum, Pas Op!* zijn verwoord. Goede woorden voor de intentie om het straten- en brinkenpatroon te handhaven en dorpse en stedelijke elementen met elkaar te verenigen. Maar ook hier kritiek op de uitwerking van de dorpse elementen en het negeren van de aanbevelingen gedaan in het Monumentenrapport over het centrum, dat vorig jaar verscheen. Aanbevelingen om oude dorpse kwaliteit te herstellen en waar nieuwbouw vereist is, deze aan te passen aan de bestaande schaal.

Critiek is er ook op de voorstellen om nieuwe lange bouwblokken te introduceren met afgeronde vormen. Met name de brinken hebben vanouds een driehoekige vorm die vraagt om rechte afsluitingen. In algemene zin pleit de commissie voor verticaal onderbroken nieuwbouw met verticaal gelede gevelindelingen met hier en daar accenten en verspringende bouwhoogten. Die opvatting staat dwars op de ontwerpen die gemaakt zijn voor de Langestraat bij de *Jonghe Graef van Buuren*, het 'silogebouw' aan het Stationsplein en het ontwerp voor het woonproject Naarderstraat/Schoolstraat dat recentelijk werd ontwikkeld. Als deze projecten als uitingen voor de nieuwe visie moeten gelden, dan mogen de Hilversummers terecht hun hart vasthouden. Dat meent de commissie, die het verder betreurt niet eerder bij de planvorming te zijn betrokken en het zelf niet als inspirerend ervaart keer op keer op de rem te moeten trappen. Overigens is de commissie nog steeds bereid tot een projectmatige samenwerking.

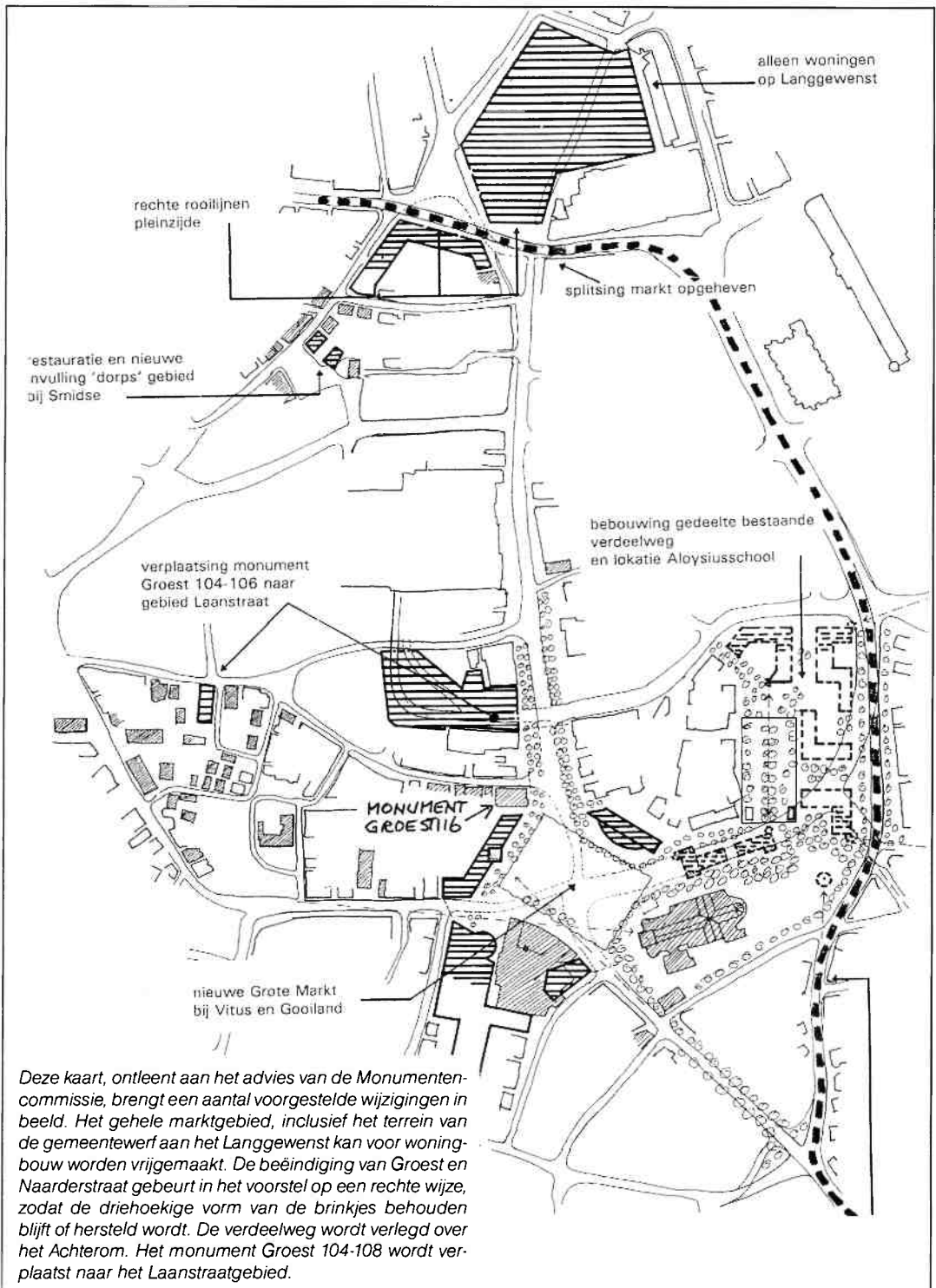
In het advies worden verder per deelgebied opmerkingen op het plan gemaakt. We pikken er enkele voor u uit.

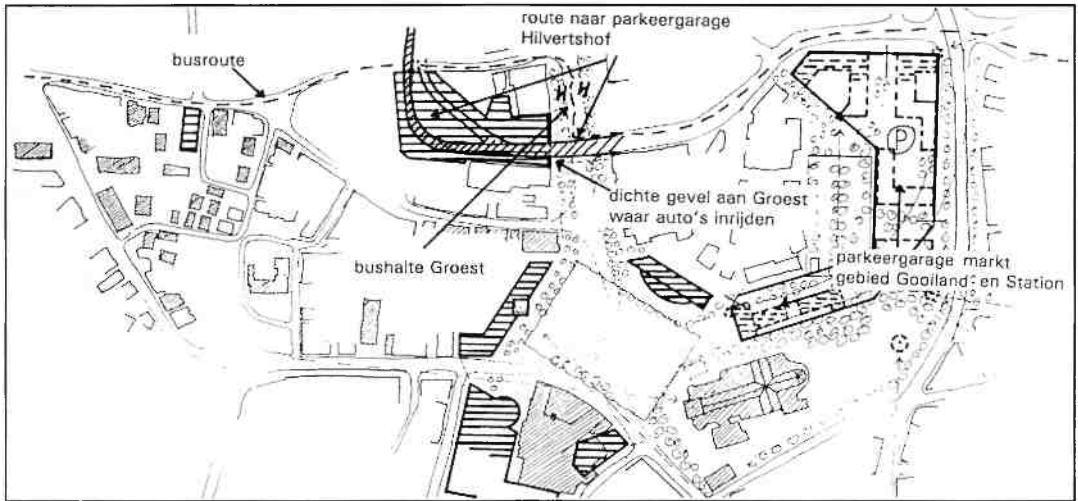
Verplaatsing van de markt

Ten aanzien van de Groest stelt men dat een duidelijke beëindiging aan de noordzijde aan het Langgewenst historisch gezien wenselijk is. Aan de zuidzijde is de beëindiging onduidelijk. De commissie wil daar de 'uitstulpende' bebouwing tussen Veerstraat en Langestraat afsnijden. Het groen van de Groest kan dan doorgetrokken worden tot het Gooilandplein. Een sterke oriëntatie vanaf de Groest op Gooiland wordt dan mogelijk. Deze structurele ingreep werd door Dudok kort na de oorlog al voorgesteld. De nieuwbouw op de hoek Groest/Langestraat moet een kwaliteit krijgen die niet onder doet voor die van de St. Vitus en Gooiland. Verkeer moet van het plein worden verbannen. Dat kan door dit via de Schapenkamp, Achterom en Emmastraat te leiden en omgekeerd. Het verkeer vanaf zuid kan naadloos aansluiten via de route Neuweg, Koningstraat. Zodoende kan het plein voor Gooiland een allure krijgen die niet onderdoet voor die van plaatsen met een Grote Markt als Groningen, Amersfoort, Middelburg en Delft. Een plein

Het nieuw te vormen plein voor Gooiland biedt – zo stelt de Monumentencommissie – ruim plaats aan de markt. Projectie van de huidige afmeting van het marktgebied aan het Langgewenst op vergrote het gebied op de zuidzijde van de Groest en het Gooilandplein maakt duidelijk dat er met gebruikmaking van het stukje Groest hier ca. 50% meer ruimte aanwezig is.

De door de Monumentencommissie voorgestelde verkeersvoorzieningen zijn het verleggen van de busroute via Herenstraat – Groest – Pr. Bernhardstraat en ondergrondse parkeergarages onder de bebouwing van de huidige Schapenkamp.

Het binnenstadsplan stelt voor de woensdagmarkt ten dele te verplaatsen naar de noordzijde van de Groest. Voor het laatst vond hier de markt plaats op 8 april 1931. Links het huis van burgemeester N. van Veersen in 1813. De Groest had met het gebouw van Van der Meer en De Ster een rechte beëindiging. De Monumentencommissie wil die in de nieuwbouw herstellen. (foto: collectie Goois Museum)

dat groot genoeg is om de markt te laten plaatsvinden. De Schapenkamp kan tot het Achterom worden bebouwd, boven een grote parkeergarage die zelfs die voor het station overbodig maakt. Een en ander maakt het bovendien onnodig om het voorgestelde gemeentelijke monument Groest 116, Veerstraat 3 aan te tasten, zoals in het plan wordt voorgesteld.

Het monument Groest 104-108

De commissie is net als *Albertus Perk* en *Hilversum, Pas Opl* zeer ongelukkig met de geplande oprit naar de garage Hilvertshof vanaf de Pr. Bernhardstraat langs het fabrikershuis Groest 104-108. Zij stelt voor dit gemeentelijk monument, dat de basis is geweest voor de NSF en indirect voor de omroepen in Hilversum, te verplaatsen naar de huidige parkeerplaats aan de Herenstraat bij de Laanstraat. In combinatie met het rechte trekken van de parkeerroute naar de Hilvertshof en het verkeersvrij maken van het Gooilandplein zou de centrale busroute via Herenstraat – Groest – Pr. Bernhardstraat kunnen

lopen. Zowel de Hilvertshof als de markt worden zo met de bus beter bereikbaar. Zie verder de hierbij opgenomen schetstekening.

Wat de Kerkbrink en omgeving betreft bepleit de commissie een goede aanlooproute vanaf de Kerkbrink over de Oude Torenstraat naar de begraafplaats *Gedenck te sterven*. Onder meer wenst zij het doortrekken van de dubbele rij bomen van de begraafplaats naar de Kerkbrink.

Het Wagenmakersplein bij de Bussumerstraat dient bebouwd te worden met architectuur die recht doet aan de waardevolle woningen aan Bussumerstraat en Nieuwe Doelenstraat. Omdat een belangrijk werk uit het oeuvre van Dudok, de gemeentewerf aan het Langgewest, moet wijken voor woningbouw wenst de commissie compensatie voor dit verlies. Ze stelt met groot enthousiasme voor om de fontein van Dudok uit 1916 die jaren geleden werd afgebroken weer opnieuw te bouwen op het pleintje voor C&A (zie foto blz. 55).

Ook aan de zuidzijde van de Groest is de plaats van de markt geweest, zowel paarden- als warenmarkt. In februari 1931 werd deze foto gemaakt, toen de markt daar voor het laatst plaats vond. De foto toont de markt vanaf de Herenstraat richting St. Vituskerk.

De Monumentencommissie ziet mogelijkheden de markt te verplaatsen naar de Groest vanaf de Pr Bernhardstraat tot en met het plein voor de St. Vitus en Gooiland. (foto: collectie Goois Museum)